

REGLUGERÐ

um raforkuviðskipti og mælingar.

I. KAFLI

Gildissvið og skilgreiningar.

1. gr.

Gildissvið.

Reglugerð þessi tekur til lágmarkskrafna um raforkumæla og mælubúnað, mælinga raforku, skráningar og meðhöndlunar mæligilda og miðlunar upplýsinga til uppgjörs á raforkuviðskiptum. Þá er hlutverki, réttindum og skyldum aðila sem stunda viðskipti með raforku lýst.

2. gr.

Skilgreiningar

Eftirfarandi skilgreiningar eru notaðar í reglugerð þessari:

Afhendingarstaður: Staður í flutnings- eða dreifikerfi þar sem innmötun eða úttekt raforku fer fram.

Afltoppur: Afltoppur er hæsta meðalálag raforku, mælt í skilgreindan tíma. Mælieining afltopps er kW eða kVA.

Ábyrgðaraðili jöfnunarorku: Sá aðili sem ábyrgist með skriflegum samningi við kerfisstjórn að jafnvægi sé milli öflunar raforku, þ.e. raforkuframleiðslu og raforkukaupa annars vegar, og ráðstöfunar, þ.e. sölu og notkunar hins vegar.

Ábyrgðaraðili mælinga: Flutningsfyrirtæki og dreifiveitur.

Almennur notandi: Sá sem kaupir raforku til eigin nota, en er ekki stórnotandi.

Gagnaflutningssamband: Fjarskiptasamband til flutnings á mæligögnum.

Innmötun: Raforka sem er mötuð inn á flutningskerfi eða dreifikerfi.

Hámarksúttekt: Mesta leyfilega afl í kW og kVA sem flytja má um tengingu eins og kveðið er á um í tengisamningi.

Jöfnunarorka: Mismunur innmataðrar/úttekinnar orku og kaup-/söluskuldbindinga hvers ábyrgðaraðila jöfnunarorku.

Kennitala mælistaðar: Hlaupandi talnakóði fyrir hvern mælistað (mæliverk) í raforkukerfinu.

Mælíbúnaður: Mælíbúnaður er safnheiti yfir allan nauðsynlegan búnað til að mæla raforkunotkun. Til mælíbúnaðar teljast m.a. raforkumælar, straumspennar, spennuspennar, tímarofar, mælitaugar, einangrun, varnarbúnaður, gagnasafnverk og samskiptabúnaður.

Mælisnúmer: Sérstakt eigandanúmer raforkumælis eða raðnúmer á upplýsingaskildi mælis.

Notkunarferill: Mismunur heildarorkuúttektar dreifiveitu á klukkustund annars vegar, og tímamældrar notkunar einstakra notenda og taps í dreifikerfinu hins vegar.

Notkunarstaður: Sá staður þar sem dreifiveita afhendir raforku til almenns notanda.

Raforkumælir: Mælir, sem ætlaður er til að mæla raun- eða launorku.

Raforkusölusamningur: Samningur milli sölufyrirtækis og notanda um sölu hins fyrrnefnda á raforku til hins síðarnefnda.

Sölufyrirtæki: Fyrirtæki sem selur raforku eða annast raforkuviðskipti, hvort sem er í heildsölu eða smásölu.

Stoðþjónusta: Kaup á aðföngum eins og tíðnireglun, spennureglun, varaafli, o.fl., sem nauðsynleg eru til að uppfylla skyldur um kerfisþjónustu.

Stórnotandi: Notandi sem notar á einum stað a.m.k. 14 MW afl með árlegum nýtingartíma í 8000 stundir eða meira.

Sölumælir: Mælir sem notaður er til uppgjörs á sölu raforku.

Tengisamningur dreifiveitu: Samningur dreifiveitu við almennan notanda eða vinnslufyrirtæki um tengingu þessara aðila við dreifikerfið, dreifingu raforku, mælingu hennar eða aðra þjónustu tengda afhendingarstað raforkunnar.

Tengisamningur flutningskerfis: Samningur flutningsfyrirtækis við vinnslufyrirtæki, dreifiveitu eða stórnotanda um tengingu þessara aðila við flutningskerfið, flutning raforku, mælingu hennar eða aðra þjónustu tengda afhendingarstað raforkunnar.

Tímamæling: Mæling raforkunotkunar sem safnað er klukkustund fyrir klukkustund.

II. KAFLI

Skyldur raforkufyrirtækja.

3. gr.

Skyldur vinnslufyrirtækja.

Vinnslufyrirtækjum ber að framleiða raforku samkvæmt sölusamningum við sölu-fyrirtæki og samningum um stoðþjónustu við kerfisstjórn. Vinnslufyrirtækið skal standa skil á greiðslum til flutningsfyrirtækis eða dreifiveitu vegna tengingar og innmötunar á flutningskerfið.

4. gr.

Skyldur sölufyrirtækja.

Sölufyrirtækjum ber skylda til að afla þeirrar orku sem þau endurselja og tryggja að jafnvægi sé milli orkuöflunar og orkusölu á hverjum tíma. Í því skyni ber sölufyrirtækjum að gera skriflegan samning við kerfisstjórn flutningsfyrirtækis sem ábyrgðaraðili jöfnunarorku og senda inn sundurliðaðar áætlanir um orkuviðskiptin skv. reglum kerfisstjórnar flutningsfyrirtækis. Sölufyrirtæki ber skylda til að afhenda notanda raforku í samræmi við raforkusölusamning.

Í því skyni ber sölufyrirtækjum m.a. að:

1. gera raforkusölusamning við viðskiptavini,
2. semja um og standa skil á greiðslum vegna raforkuviðskipta við vinnslufyrirtæki eða önnur sölufyrirtæki,
3. gera samning við kerfisstjórn flutningsfyrirtækis vegna ábyrgðar á jöfnunarorku og standa skil á greiðslum vegna hennar,
4. standa skil á innheimtum gjöldum vegna flutnings- og dreifingarþjónustu til dreifiveitna,
5. innheimta greiðslur fyrir ofangreinda kostnaðarliði hjá notendum,

5. gr.

Skyldur flutningsfyrirtækis.

Flutningsfyrirtæki ber að flytja raforku, afla kerfisþjónustu, reglunarorku og orku vegna taps í flutningskerfi ásamt því að annast uppgjör vegna jöfnunarorku.

Í því skyni ber flutningsfyrirtæki m.a. að:

1. mæla það rafmagn sem afhent er inn á og út af flutningskerfinu,
2. halda utan um mælingar og skila gögnum til orkuframleiðenda, dreifiveitna, sölu-fyrirtækja og eftirlitsaðila svo unnt sé að gera upp viðskipti með raforku,
3. kaupa inn þá raforku sem nauðsynleg er til að halda jafnvægi milli heildarraforku-notkunar og framleiðslu á hverjum tíma,
4. annast uppgjör jöfnunarorku,
5. kaupa inn raforku vegna taps í flutningskerfinu og gera upp jöfnunarorkukostnað vegna þess,
6. kaupa inn stoðþjónustu sem nauðsynleg er til að uppfylla kröfur um kerfisþjónustu.

6. gr.

Skyldur dreifiveitna.

Dreifiveita skal annast dreifingu þeirrar raforku sem kemur frá flutningskerfinu og þeim virkjunum sem framleiða beint inn á dreifikerfi hennar, til notenda á viðkomandi dreifiveitusvæði. Dreifiveita ber ábyrgð á mælingum á sínu dreifiveitusvæði og að skila gögnum til viðkomandi aðila.

Í því skyni ber dreifiveitum m.a. að:

1. gera upp kostnað af flutningi raforku og kerfisþjónustu við kerfisstjórn flutningsfyrirtækis,
2. semja um og gera upp raforkukaup vegna orkutaps í dreifikerfi,
3. gera upp kostnað af jöfnunarorku vegna orkutaps við kerfisstjórn flutningsfyrirtækis,
4. miðla upplýsingum til kerfisstjórnar flutningsfyrirtækis og sölufyrirtækja vegna uppgjors á raforkuviðskiptum og jöfnunarorku,
5. miðla upplýsingum til smærri virkjana sem framleiða beint inn á dreifiveitusvæði,
6. halda skrá yfir viðskiptavinum sölufyrirtækja á sínu dreifiveitusvæði og annast flutning notenda milli sölufyrirtækja.

III. KAFLI

Raforkuviðskipti.

7. gr.

Upphaf raforkuviðskipta og skipti á sölufyrirtæki.

Notandi á rétt á að velja sér sölufyrirtæki, sem hann gerir raforkusölusamning við um afhendingu raforku á tilgreindum stað.

Staðlaður samningur um viðskipti með raforku milli sölufyrirtækis og almenns notanda skal liggja til grundvallar viðskiptum með raforku. Samningsaðilum er þó heimilt að gera með sér sérsamning, og skal slíkur samningur vera skriflegur. Uppsögn raforkusamninga skal vera skrifleg.

Stórnotandi og sölufyrirtæki gera ávallt með sér sérsamning.

Almennur notandi getur óskað eftir breytingu á áætlun um orkunotkun vegna verulega breyttra forsendna eða ef rökstuddar ástæður fyrir breytingu liggja fyrir. Hann getur einnig farið fram á leiðréttingu reiknings af sömu ástæðum. Breytingu á áætlun um orkunotkun ber sölufyrirtæki að tilkynna viðkomandi dreifiveitu.

Ef almennur notandi skiptir um sölufyrirtæki, velur hann sér nýtt sölufyrirtæki og gerir við það skriflegan raforkusölusamning. Sölufyrirtækið sendir dreifiveitu afrit af samningnum, en dreifiveitan tilkynnir fyrra sölufyrirtæki lok viðskipta við það. Uppsögn raforkusölusamnings skal hafa borist dreifiveitu tveimur vikum fyrir skipti á sölufyrirtæki.

Við lok raforkuviðskipta skal fara fram álestur, sem næst skiptadegi, og tilkynning send viðkomandi aðilum.

Sölufyrirtæki er skylt að sýna dreifiveitu skilmála (án verðs raforku) í raforkusölusamningum sínum, ef eftir því er leitað.

8. gr.

Rafræn upplýsingamiðlun.

Tilkynningar samkvæmt ákvæðum þessa kafla, skulu vera á stöðluðu og rafrænu formi í samræmi við verklagsreglur kerfisstjórnar flutningsfyrirtækis eða dreifiveitu, sem samþykktar hafa verið af Orkustofnun.

9. gr.

Uppsögn raforkusamnings.

Almennum notanda og söluþyrirtæki er heimilt að segja upp raforkusölusamningi með eins til þriggja mánaða fyrirvara. Heimilt er að semja um lengri uppsagnarfrest við notendur sem árlega nota meira en 400 MWst af raforku.

10. gr.

Stöðvun orkuafhendingar.

Söluþyrirtæki getur farið fram á við dreifiveitu að raforkuafhending til almenns notanda sé stöðvuð, ef um vanskil er að ræða af hálfu notanda. Söluþyrirtæki er ekki skylt að tilkynna notanda um sjálfa stöðvun raforkuafhendingar enda sé ekki óeðlilega langur tími liðinn frá viðvörun um hana.

Söluþyrirtæki ber ekki skylda til að hefja raforkuafhendingu fyrr en raforkuskuld ásamt kostnaði vegna stöðvunar raforkuafhendingar hefur verið að fullu greidd eða samið hefur verið um greiðslu.

Dreifiveita ein hefur heimild til að loka fyrir afhendingu raforku til almenns notanda vegna vanskila notanda við dreifiveitu eða söluþyrirtæki eða af öðrum gildum ástæðum. Söluþyrirtæki skal senda dreifiveitu skriflega beiðni um lokun og hvenær hún skuli koma til framkvæmda, ásamt gögnum um ástæður fyrir beiðni um lokun. Dreifiveita skal tilkynna notanda skriflega um lokunina með 14 daga fyrirvara sbr. 44. gr., ásamt upplýsingum um ástæður fyrir lokun.

11. gr.

Riftun raforkusölusamnings.

Söluþyrirtæki er heimilt að rifta samningi um raforkuviðskipti, ef almennur notandi stendur ekki í skilum með greiðslur vegna raforkukaupa í samræmi við 7. gr. Söluþyrirtæki er þó eigi heimilt að rifta samningi nema notanda hafi áður verið gefin skrifleg viðvörun sbr. ákvæði 44. gr.

Söluþyrirtæki er heimilt að rifta samningi án fyrirvara ef bú notanda er tekið til gjaldþrotaskipta.

Almennum notanda er heimilt að rifta samningi vegna verulegra vanefnda söluþyrirtækis.

12. gr.

Aðfararheimild.

Gjöld fyrir raforku svo og gjöld fyrir flutning og dreifingu, sem innheimt eru í samræmi við gjaldskrár, eru aðfararhæf án dóms eða sáttar skv. 10. tl. 1. mgr. 1. gr. aðfararlaga, nr. 90/1989. Heimilt er að stöðva afhendingu raforku ef ekki er staðið í skilum með greiðslu þessara gjalda.

IV. KAFLI

Ábyrgð á mælingu raforku.

13. gr.

Mæling raforku í flutningskerfi.

Kerfisstjórn flutningsþyrirtækis ber ábyrgð á mælingu raforku inn á og út af flutningskerfinu í samræmi við raforkulög. Í því felst uppsetning, rekstur og viðhald mælibúnaðar ásamt söfnun, leiðréttingu og staðfestingu mæligagna og dreifingu þeirra til viðkomandi aðila. Ennfremur skal kerfisstjórn tryggja að raforkumælar sem notaðir eru til uppgjörs sölu raforku séu löggiltir.

Mælistaður skal vera sá staður í flutningskerfinu sem tilgreindur er sem afhendingarstaður í viðkomandi tengisamningi. Kerfisstjórn skal skilgreina nánar í tengisamningi við vinnslufyrirtæki, dreifiveitu og stórnotanda fyrirkomulag mælibúnaðar og kennitölu mælistaðar.

Nota má tímabundið annan mælistað en skilgreindur er í tengisamningi, ef hluti mælibúnaðar er ekki til staðar svo sem straum- og/eða spennuspennar.

Séu fleiri en einn mælir fyrir á afhendingarstað skal skilgreint í raforkusölusamningi eða tengisamningi hvaða mælir skal notaður til skuldfærslu.

Óski vinnslufyrirtæki, dreifiveita eða stórnotandi eftir því að aðrir mælir á viðkomandi mælistað séu tengdir gagnasöfnunarkerfi kerfisstjórnar eða dreifiveitu ber þeim að gera um það sérsamning og greiða kostnað við þá mælipjónustu.

Vinnslufyrirtæki, dreifiveitu eða stórnotanda er óheimilt að flytja mælibúnað eða breyta mælitagum, nema í samráði við flutningsfyrirtæki.

14. gr.

Mæling raforku í dreifikerfi.

Dreifiveita ber ábyrgð á mælingum á dreifiveitusvæði sínu. Í því felst uppsetning, rekstur og viðhald mælibúnaðar svo og söfnun, leiðrétting og staðfesting mæligagna og dreifing þeirra til viðkomandi aðila. Ennfremur skulu dreifiveitur tryggja að raforkumælir til uppgjors raforku séu löggiltir.

Mælistaður skal vera sá staður í dreifikerfinu sem tilgreindur er sem notkunarstaður eða afhendingarstaður virkjunar.

Nota má annan mælistað en skilgreindur er í tengisamningi, ef hluti mælibúnaðar er ekki til staðar svo sem straum- og/eða spennuspennar. Skal þá áætla skekkjuna og leiðrétt. Þeir aðilar sem eiga hlut að máli skulu samþykkja leiðréttinguna, en ef ekki næst sátt skal eftirlitsaðili úrskurða. Sé þessi leið valin skal settur upp fullnægjandi búnaður næst þegar viðkomandi tengivirki er endurnýjað.

Dreifiveita skal skilgreina nánar fyrirkomulag mælibúnaðar í tengisamningi við almennan notanda eða virkjun, sem tengd er dreifikerfi. Séu mælir fleiri en einn á sama notkunarstað skal skilgreint í tengi- eða orkusölusamningi hvaða mælir skal notaður til skuldfærslu og við útreikning á jöfnunarorku. Óski notandi eftir því að aðrir mælir á viðkomandi notkunarstað séu tengdir gagnasöfnunarkerfi dreifiveitu eða kerfisstjórnar ber þeim að gera um það sérsamning og greiða kostnað við þá mælipjónustu.

V. KAFLI

Tæknilegar kröfur til mælibúnaðar.

15. gr.

Skrár yfir mælibúnað.

Kerfisstjórn og dreifiveitur skulu halda skrár yfir allan mælibúnað eða tryggja að þær séu aðgengilegar hjá þjónustufyrirtæki mælinga. Hið minnsta skal varðveita gögn um löggildingu og prófunarvottorð mæla, prófunarvottorð fyrir straumspenna og spennuspenna, svo og gögn varðandi stillingar og prófanir annars mælibúnaðar ásamt teikningum af mælirásum. Aðilar skulu hafa aðgang að þeim gögnum er varða áreiðanleika mælinga þeirra sjálfrá og geta farið fram á sérstakar prófanir skv. 22. gr. ef rökstudd ástæða liggur fyrir.

16. gr.

Prófanir og stillingar mælibúnaðar.

Sá aðili sem er ábyrgur fyrir mælingu raforku skal greiða kostnað við reglubundnar prófanir mæla. Til mælingar á raun- eða launorku á mælibúnaður að vera prófaður og stilltur til

að vinna innan tilgreindra skekkjumarka (sbr. töflur 2 og 3 í 18. gr.), þegar tekið hefur verið tillit til skekkju í straum- og spennuspennum og viðnáms í mælitugum og varnarbúnaði.

Öll vinna við mælibúnað og prófanir hans skal framkvæmd á þann hátt að sem minnst röskun verði á rekstri búnaðarins. Alla vinnu sem getur haft áhrif á mæliniðurstöður skal skrá í dagbók. Öll leiðrétting sem gerð er vegna þessa skal einnig skráð og tilkynning send þeim aðilum sem málið snertir.

Komi fram skekkja eða bilun í mæli skal ábyrgðaraðili mælinga skipta þeim mæli út og leiðrétta mælingar. Jafnframt skal hlutaðeigandi aðilum send greinargerð um leiðréttinguna.

17. gr.

Hönnun, framleiðsla og prófun mælibúnaðar (staðlar fyrir mælibúnað).

Mælibúnaður, sem notaður er til uppgjörðs raforku skal hannaður, framleiddur og gæða-prófaður í samræmi við gildandi íslenska, evrópska og/eða alþjóðlega staðla, í þessari röð. Undir þetta falla allar gerðir raforkumæla, straumspenna og spennuspenna. Allir raforkumælar sem falla undir þessa reglugerð skulu hafa gerðarviðurkenningu skv. reglugerð um raforkumæla nr. 138/1994 með síðari breytingum.

18. gr.

Lágmarkskröfur um nákvæmni mælibúnaðar.

Nákvæmni mælibúnaðar skal að lágmarki vera sem segir í neðangreindum töflum:

Tafla 1: Nákvæmniflokkur straumspenna, spennuspenna og raforkumæla.

Mælibúnaður	Nákvæmniflokkur mælibúnaðar			
Gerð mælibúnaðar	>10 MVA	5-10 MVA	1-5 MVA	<1 MVA
Straumspennar, sem teknir voru í notkun fyrir 1. janúar 2005	0,5	0,5	0,5	1
Straumspennar, sem teknir voru í notkun eftir 1. janúar 2005	0,2S	0,2S	0,5S	0,5S
Spennuspennar, sem teknir voru í notkun fyrir 1. janúar 2005	0,5	0,5	0,5	1
Spennuspennar, sem teknir voru í notkun eftir 1. janúar 2005	0,2	0,2	0,5	0,5
Raforkumælar (raunorkumælar), sem teknir voru í notkun fyrir 1. janúar 2005	0,5	0,5	1	2
Raforkumælar (raunorkumælar), sem teknir voru í notkun eftir 1. janúar 2005	0,2S	0,5S	1	2
Launorkumælar	0,5S	1	1	2

Tafla 2: Mælibúnaður ásamt mælirásum fyrir raunafl.

Skilyrði	Skekkjumörk við gefinn fasviksstuðul				
		Leyfileg hámarksskekkjumörk miðað við afl			
Straumur, sem hlutfall af málgildi mælistraums	Fasviks-stuðull	> 10 MVA	5-10 MVA	1-5 MVA	< 1 MVA
120% til og með 10%	1,0	±0,5%	±1,0 %	±2,0 %	±3,0 %

Tafla 3: Mælibúnaður ásamt mælirásum fyrir launafl.

Skilyrði	Skekkjumörk við gefinn fasviksstuðul				
		Leyfileg hámarksskekkjumörk miðað við afl			
Straumur, sem hlutfall af málgildi mælistraums	Fasviks-stuðull	>10MVA	5-10 MVA	1-5 MVA	<1 MVA
120% til og með 10%	0	±4,0 %	±4,0 %	±4,0 %	±4,0 %

19. gr.

Samanburðarmælar.

Samanburðarmæla skal setja upp á mikilvægum stöðum í raforkukerfinu til að tryggja nákvæmni og öryggi raforkumælinga. Kerfisstjórn flutningskerfis og dreifiveitu skal setja verklagsreglur um hvar slíkir mælar skuli settir upp.

VI. KAFLI

Rekstur mælibúnaðar og mælikerfa.

20. gr.

Innsiglan mælibúnaðar.

Kerfisstjórn flutningskerfis og dreifiveitu skal tryggja að innsigli þess aðila sem hefur löggilt raforkumæli sé til staðar. Hafi innsigli verið rofið ber ábyrgðaraðila mælinga að skipta mæli út. Kerfisstjórn flutningskerfis og dreifiveitu skulu innsigla mælispenna, mæliferjöld og gagnasöfnunarbúnað, þar sem því verður við komið og hafa ein heimild til að rjúfa þau innsigli.

21. gr.

Aðgengi að mælibúnaði.

Kerfisstjórn flutningskerfis eða dreifiveitu skal hafa greiðan aðgang að mælibúnaði. Mælibúnað má ekki flytja til án samþykkis þeirra, en kerfisstjórn getur krafist flutnings mælis ef hann er á óhentugum stað.

22. gr.

Skekkjur í mælingu raforku.

Sé farið fram á sérstaka prófun á mælibúnaði skal ábyrgðaraðili hans láta prófa búnaðinn. Sé mæliskekkja mælibúnaðar meiri en 50% umfram hámarksskekkjumörk við álag sem

er ákvarðandi fyrir viðskiptauppgjör, sbr. töflu 1 í 18. gr., skal ábyrgðaraðili mælinga greiða kostnað við prófun hans. Ella skal sá sem fór fram á prófunina bera kostnaðinn. Sömu reglur gilda ef farið er fram á sérstaka skoðun eða rannsókn á mælíbúnaði.

23. gr.

Stilling klukkna.

Kerfisstjórn flutningskerfis og dreifiveitna er ábyrg fyrir samtímastillingu klukkna í safnstöðvum. Kerfisstjórn skal skilgreina leyfileg tímafrávik í aflraðarmælingu. Verði tímafrávik yfir leyfilegum mörkum skal aflröð leiðrétt. Slík leiðrétting skal skráð í dagbók og viðkomandi aðilum send tilkynning þar um.

24. gr.

Leiðrétting mæligilda.

Kerfisstjórn flutningskerfis og dreifiveitna skal setja reglur um aðferðir við leiðréttingu mæligilda, skráningu þeirra og birtingu. Orkustofnun skal samþykkja reglurnar.

25. gr.

Reglur um aðgangssöryggi.

Kerfisstjórn flutningskerfis og dreifiveitna skal setja reglur um aðgangssöryggi að söfn-unarkerfum og gagnagrunnum til að tryggja trúnaðarskyldu raforkulaga.

VII. KAFLI

Mælaálestur og miðlun gagna.

26. gr.

Raforkumælar án fjarálestrarbúnaðar.

Dreifiveita skal lesa á mæla hjá almennum notendum að lágmarki fjórða hvert ár. Dreifiveita skal engu að síður afla upplýsinga um mælistöðu árlega.

Almennum notanda ber að skila árlega til dreifiveitu upplýsingum um mælistöður allra mæla sem skráðir eru í tengisamningi, fari dreifiveita fram á það.

Notandi getur, gegn greiðslu aukagjalds, krafist aukaálestrar og uppgjörs miðað við mælda notkun.

27. gr.

Raforkumælar með fjarálestrarbúnaði.

Upplausn mælinga þar sem afltoppur er áætlaður hærri en 100 kW skal a.m.k. vera ein klukkustund.

Dreifiveita leggur til nauðsynlegt gagnaflutningssamband, sé ekki getið um annað í tengisamningi. Í tengisamningi skal kveðið á um aðstöðu fyrir gagnaflutningsbúnað og aðgengi að honum, uppsetningu hans og viðhald. Dreifiveitu er heimilt að sækja og nota mæligögn fyrir reikningsgerð vegna kostnaðar við dreifingu raforku og útreiknings á jöfn-unarorku, svo og uppgjörs viðskipta með raforku, enda sé slíkt í samræmi við lög og reglugerðir. Afhending mæligagna til annarra skal vera í samræmi við reglugerð og skilmála.

Almennur notandi getur farið fram á að raforkunotkun hans sé tímamæld, enda greiði hann viðbótarkostnað sem af slíkri mælingu hlýst. Dreifiveita getur hvenær sem er tímamælt raforkunotkun notanda, enda greiði hún viðbótarkostnað af mælingunni.

Þegar flutningsfyrirtæki eða dreifiveita getur ekki sótt mæligögn eða mæling hefur glatast, skal áætla mæligildi út frá sambærilegum gögnum og forsendum.

28. gr.

Skil á mæligögnum.

Dreifiveita skal skila álestrum, áætlunum og mæligögnum fyrir tímamælda notendur til sölufyrirtækja vegna uppgjors og reikningsgerðar fyrir næstliðinn mánuð í síðasta lagi 10. hvers mánaðar á því formi sem kerfisstjórn ákveður.

29. gr.

Framsetning og miðlun upplýsinga.

Flutningsfyrirtæki og dreifiveitum ber að afhenda vinnslufyrirtækjum, sölufyrirtækjum og notendum nauðsynlegar upplýsingar. Gagnasamskiptin skulu vera á því formi og með þeirri tíðni sem kerfisstjórn ákveður og Orkustofnun samþykkir.

Kerfisstjórn flutningskerfis skal í samráði við dreifiveitur setja verklagsreglur um tilkynningar og staðfestingar milli viðskiptakerfa. Verklagsreglurnar skulu lagðar fyrir iðnaðarráðuneytið til samþykktar.

VIII. KAFLI

Jöfnunarábyrgð og uppgjör jöfnunarorku.

30. gr.

Samningar og skil á áætlunum vegna jöfnunarábyrgðar.

Jöfnunarábyrgðaraðila ber að gera skriflegan samning við kerfisstjórn flutningsfyrirtækis um jöfnunarábyrgð. Þeir skulu skila inn áætlunum sem sýna fram á jafnvægi í öflun og ráðstöfun þeirrar raforku sem þeir eiga viðskipti með. Áætlanir þessar skulu vera samkvæmt verklagsreglum kerfisstjórnar.

31. gr.

Útreikningur á jöfnunarorku.

Kerfisstjórn flutningsfyrirtækis skal reikna út jöfnunarorku hvers ábyrgðaraðila jöfnunarorku fyrir sig. Jöfnunarorkan á að reiknast út á grunni uppgjörsgagna frá flutningskerfi, dreifiveitum og sölufyrirtækjum. Jöfnunarorku á að reikna út fyrir hvern klukkutíma og með nákvæmni sem svarar til kWst/st.

32. gr.

Greiðsluskylda og inneignir vegna jöfnunarorku.

Kerfisstjórn flutningsfyrirtækis skal reikna út greiðsluskyldu eða inneign hvers ábyrgðaraðila á grunni jöfnunarorku hvers aðila. Greiðsluskylda eða inneign á að grundvallast á verði jöfnunarorku hjá kerfisstjórn. Upplýsingar um greiðsluskyldu eða inneign skulu sendar til aðila í síðasta lagi 20 dögum eftir lok uppgjörstímabils. Kerfisstjórn er heimilt að krefja jöfnunarábyrgðaraðila um tryggingarupphæð sem nemur 25% af áætluðum árlegum kostnaði vegna jöfnunarorku.

33. gr.

Skil dreifiveitu á mæligögnum vegna uppgjors jöfnunarorku.

Dreifiveita skal senda kerfisstjórn flutningsfyrirtækis mæligögn yfir heildarraforku-notkun innan síns dreifikerfis sundurliðuð eftir einstökum söluaðilum, ásamt dreifingartapi í samræmi við verklagsreglur skv. 37. gr. Ennfremur skal dreifiveita senda viðkomandi söluaðilum þau mæligögn sem varða viðskipti þeirra innan dreifikerfis hennar.

34. gr.

Verklagsreglur um útreikning og uppgjör jöfnunarorku.

Flutningsfyrirtæki skal setja sér verklagsreglur um útreikning og uppgjör jöfnunarorku og gera samninga á grundvelli þeirra. Reglurnar skulu stuðla að skilvirkum raforkumarkaði og tryggja jafnræði aðila. Reglurnar skal leggja fyrir Orkustofnun til samþykktar.

35. gr.

Þóknun vegna útreiknings og uppgjors.

Kerfisstjórn flutningsfyrirtækis og dreifiveitum er heimilt að krefja sölufyrirtæki um þóknun vegna útreiknings og uppgjors á jöfnunarorku sem nemur kostnaði við þá umsýslu.

36. gr.

Rafræn upplýsingamiðlun.

Tilkynningar samkvæmt ákvæðum þessa kafla, skulu vera á rafrænu og stöðluðu formi í samræmi við verklagsreglur kerfisstjórnar flutningsfyrirtækis.

IX. KAFLI

Verklagsreglur og viðskiptaskilmálar flutningsfyrirtækis.

37. gr.

Verklagsreglur flutningsfyrirtækis.

Flutningsfyrirtækið skal í samráði við raforkufyrirtæki setja sérstakar verklagsreglur um samskipti, greiðslur og upplýsingastreymi milli flutningsfyrirtækisins og vinnslufyrirtækja, dreifiveitna, sölufyrirtækja og stórnotenda. Verklagsreglurnar skulu samþykktar af iðnaðar-ráðuneytinu.

38. gr.

Viðskiptaskilmálar flutningsfyrirtækis.

Flutningsfyrirtæki skal í gjaldskrá sinni fyrir flutning raforku og kerfisþjónustu skilgreina viðskiptaskilmála fyrirtækisins þ. á m. greiðsluskilmála, gjalddaga og eindaga reikninga og viðurlög við vanskilum.

X. KAFLI

Viðskiptaskilmálar dreifiveitu.

39. gr.

Greiðsla fyrir dreifingarþjónustu.

Almennum notanda ber að greiða fyrir tengingu við dreifikerfi svo og fyrir dreifingu raforku til hans. Greiðsluskyldan tekur einnig til dreifingar og flutnings raforku, sem mæld hefur verið hjá notanda, þótt hún hafi ekki komið honum að gagni vegna bilana í raflögnum hans eða vegna annarra orsaka sem dreifiveitunni eru óviðkomandi.

Dreifiveita gerir notanda reikning fyrir dreifingarþjónustu samkvæmt tengisamningi og gildandi gjaldskrá. Í tengisamningi skal skilgreina hvert eigi að senda reikning í upphafi viðskipta en notandi hefur rétt til að tilkynna breytingar síðar.

40. gr.

Tíðni reikninga fyrir dreifingarþjónustu.

Dreifiveita skal senda almennum notanda reikning að lágmarki á þriggja mánaða fresti, en dreifiveita og notandi geta samið um annað fyrirkomulag. Dreifiveitu ber þó að senda a.m.k. einn reikning á ári.

Dreifiveitu er heimilt að áætla notkunarmynstur notenda á milli álestra á grundvelli fyrri notkunar.

41. gr.

Reikningsgerð.

Einn reikningur skal vera fyrir innheimtu gjalda fyrir raforku, flutning og dreifingarþjónustu. Reikningsgerð til almennra notenda skal vera á ábyrgð dreifiveitu. Dreifiveitu er heimilt að fela sölufyrirtækjum útsendingu og innheimtu reikninga fyrir dreifingarþjónustu, enda sé verðlagning þjónustu sölufyrirtækisins dreifiveitunni hagkvæm. Nýti dreifiveita sér þessa heimild og semji um slíka þjónustu við eitt sölufyrirtæki, skal hún bjóða öllum öðrum sölufyrirtækjum að veita sams konar þjónustu.

Dreifiveita og sölufyrirtæki skulu gera með sér skriflegan samning um áðurnefnda þjónustu, sem skilgreini gagnaaðgang og gagnaflutning, milli aðila, snið gagna og upphæð tryggingar vegna innheimtra gjalda fyrir dreifingarþjónustu.

Dreifiveitu er heimilt að krefjast tryggingarupphæðar sem nemur 25% af áætlaðri árlegri innheimtu vegna dreifingarþjónustu.

Sölufyrirtæki skal standa dreifiveitu skil á innheimtum gjöldum vegna hennar eigi síðar en 15. dag mánaðar miðað við uppgjör 10. dag sama mánaðar. Uppgjör vegna innheimtu gjalda síðasta uppgjörstímabils skal senda dreifiveitu á skiladegi gjalda.

Dreifiveitu er óheimilt að auglýsa þjónustu sölufyrirtækja á reikningum sínum.

42. gr.

Upplýsingar á reikningi fyrir dreifingarþjónustu.

Á reikningi skal koma fram einingaverð sem notað er til grundvallar reikningsgerðinni ásamt magni raforku.

Frá og með 1. janúar 2006 skulu gjöld fyrir flutning, dreifingarþjónustu og raforku vera greinilega aðgreind á reikningi. Heimilt er að sýna meðalkostnað dreifiveitu fyrir flutning í kr/kWst.

Á reikningum almennra notenda á svæðum þar sem í gildi er dreifibýlisgjaldskrá, skulu koma fram upplýsingar um fjárhæð framlags til lækkunar dreifingarkostnaðar.

43. gr.

Gjaldfrestur reiknings og dráttarvextir.

Frá útsendingardegi reiknings til gjalddaga hans skulu líða minnst tvær vikur.

Almennum notanda ber skylda til að greiða reikning dreifiveitu í síðasta lagi á þeim gjalddaga sem fram kemur á reikningi. Verði dráttur á greiðslu reiknings er dreifiveitu heimilt að innheimta dráttarvexti skv. III. kafla laga um vexti og verðtryggingu nr. 38/2001. Dreifiveitu er einnig heimilt að innheimta hæfilegt gjald fyrir skriflega innheimtu- og lokunarviðvörðun samkvæmt gjaldskrá dreifiveitunnar.

44. gr.

Stöðvun raforkuafhendingar vegna vanskila við dreifiveitu.

Dreifiveita hefur heimild til að stöðva raforkuafhendingu að húsi eða íbúð almenns notanda sem vanrækir að greiða reikning fyrir dreifingarþjónustu eða að uppfylla skyldur sínar skv. reglugerð þessari. Til slíkra aðgerða má þó fyrst grípa eftir gjalddaga og að undangenginni skriflegri viðvörðun, sem send skal notanda með 14 daga fyrirvara. Vanskil á greiðslu áætlunarreikninga heimila dreifiveitum sömu aðgerðir til innheimtu og stöðvunar á orkuafhendingu og vanskil á uppgjorsreikningum. Dreifiveita ber ekki ábyrgð á hugsanlegum afleiðingum slíkrar stöðvunar. Stöðvun orkuafhendingar hefur engin áhrif á greiðsluskyldu notenda á skuldum við dreifiveitu.

Dreifiveitu er heimilt að loka veitu sem er ekki í notkun.

Dreifiveitu er heimilt að innheimta lokunar- og opnunargjöld hjá almennum notanda sem dreifingarþjónusta hefur verið stöðvuð hjá vegna kostnaðar sem af því hlýst. Dreifiveitu ber ekki skylda til að hefja dreifingarþjónustu fyrir en skuld ásamt kostnaði vegna stöðvunar dreifingarþjónustunnar hefur verið að fullu greidd.

Dreifiveita skal upplýsa notendur sína um lokunar- og opnunargjöld.

45. gr.

Leiðrétting á skekkju í mælingu raforku.

Mælitæki telst sýna rétt ef mesta skekkja þess er innan $\pm 50\%$ frá skilgreindum skekkju-mörkum, sbr. töflu 1 í 18. gr. Komi fram villa í reikningi, mælingu eða mælaálestri á dreifiveita rétt á að innheimta viðbótarupphæð sem leiðréttingunni nemur og á sama hátt á almennur notandi rétt á endurgreiðslu í eftirfarandi tilvikum:

1. Sé staðfest að mæliskekkjan hafi verið meiri en kveðið er á um í 1. mgr. skal mismunurinn gerður upp eftir áætlun dreifiveitu sem byggð skal á niðurstöðum úr prófunum á mælibúnaði, staðfestri notkun notandans að teknu tilliti til hvenær notkunin fór fram eða öðrum atriðum sem máli skipta.
2. Hvor sem er, almennur notandi eða dreifiveita, geta krafist þess að fá greiddar kröfur, sem stafa af skekkjum í mælingum, tvö ár aftur í tímann.
3. Hafi aðeins verið lesið á mæli fjórða hvert ár í samræmi við 26. gr. geta samningsaðilar krafist leiðréttingar vegna skekkja fjögur ár aftur í tímann.
4. Dreifiveitu ber að endurgreiða notanda raunvirði oftekinna gjalda. Vegna vantekinna gjalda skal notanda veittur sanngjarn tímafrestur til greiðslu viðbótarupphæðar. Greiði notandinn ekki reikning vegna viðbótarupphæðar á umsömdum tíma er dreifiveitu heimilt að innheimta dráttarvexti skv. III. kafla laga um vexti og verðtryggingu nr. 38/2001.

XI. KAFLI

Uppgjör á grunni notkunarferils.

46. gr.

Notkunarferill.

Uppgjör milli kerfisstjórnar flutningsfyrirtækis og sölufyrirtækja skal byggjast á notkunarferlum fyrir þá almennu notendur, sem ekki eru tímamældir.

Nota skal einn notkunarferil fyrir hverja dreifiveitu.

47. gr.

Útreikningur á tapi í dreifikerfi.

Við útreikning á orkutapi í dreifikerfinu fyrir skilgreiningu á notkunarferli skal nota tapferil sem er einkennandi fyrir viðkomandi dreifikerfi. Orkutap skal gefið upp fyrir hverja klukkustund.

48. gr.

Útreikningur á orkuúttaki sölufyrirtækja.

Dreifiveita skal reikna út hlutdeild hvers sölufyrirtækis í notkunarferlinum út frá áætlaðri ársnotkun þeirra almennu notenda, sem ekki eru tímamældir.

49. gr.

Tilkynningar með uppgjörsupplýsingum á grunni notkunarferils.

Dreifiveita skal senda uppgjör á útreiknaðri úttekt til sölufyrirtækja fyrir hverja klukkustund í samræmi við hlutdeild í notkunarferli innan viku frá lokum uppgjörsmanaðar. Klukkutímagildi úttektar á að gefa upp í heilum kWst/st.

50. gr.

Upplýsingar um áætlaða úttekt á hverjum mælistað.

Dreifiveita á minnst ársfjórðungslega að senda upplýsingar til viðkomandi sölufyrirtækis um áætlaða árlega úttekt fyrir hvern mælistað þess. Upplýsingarnar á að senda sölufyrirtæki innan tveggja vikna eftir lok ársfjórðungs.

Áætlað úttak fyrir hvern mælistað á að gefa upp í heilum kWst/st.

51. gr.

Fjárhagslegt uppgjör.

Dreifiveita skal annast fjárhagslegt uppgjör á mismuni milli áætlaðrar og raunverulegrar úttektar og upplýsa sölufyrirtæki um greiðsluskyldu þess eða inneign, innan sex vikna frá lokum uppgjörstímabils og afhenda grunn gögn ef eftir þeim er leitað.

Dreifiveita skal halda bókhald yfir dreifingu fyrir sérhvert sölufyrirtæki. Bókhaldið skal uppfæra við álestur mælis svo og hlutdeild sölufyrirtækis í notkunarferlinum. Mismuninn skal verðleggja í samræmi við verð jöfnunarorku hjá kerfisstjórn flutningsfyrirtækis eins og það er á hverri klukkustund. Bókhaldið skal gera upp eigi sjaldnar en um hver áramót.

52. gr.

Rafræn upplýsingamiðlun.

Tilkynningar samkvæmt ákvæðum þessa kafla, skulu vera á stöðluðu og rafrænu formi í samræmi við verklagsreglur kerfisstjórnar flutningsfyrirtækis.

XII. KAFLI

Undanþágur.

53. gr.

Undanþágur.

Fullnægi mælibúnaður ekki kröfum þessarar reglugerðar um nákvæmni eða ef ekki er unnt að koma við mælingu á viðeigandi mælistað getur kerfisstjórn flutningsfyrirtækis eða dreifiveita sótt um tímabundna undanþágu til Orkustofnunar. Við veitingu undanþágu skal taka mið af viðskiptahagsmunum, kostnaði við að koma fyrir mælingu á mælistað og fyrirhugaðri endurnýjun búnaðar.

XII. KAFLI

Gildistaka o.fl.

54. gr.

Reglugerð þessi, sem sett er með heimild í 3. mgr. 20. gr. raforkulaga, öðlast þegar gildi.

Iðnaðarráðuneytinu, 21. desember 2004.

Valgerður Sverrisdóttir.

Kristján Skarphéðinsson.